

Η Αθέμιτη Διόγκωση του Ελλείμματος 2009 με 9,7 δις. ευρώ λόγω νοσοκομειακών οφειλών, του SWAP 2001 και “αλληλεγγύης”

Ζωή Γεωργαντά

Καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Οικονομετρίας και Παραγωγικότητας
Πανεπιστημίου Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών

τέως Μέλος του Συμβουλίου της ΕΛΣΤΑΤ
μετά από έγκριση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής των Ελλήνων

16 Σεπτεμβρίου 2012

Νοσοκομειακές Οφειλές

Από την μέχρι τώρα μελέτη των σχετικών στοιχείων, των καταθέσεων των μαρτύρων στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής τον Μάρτιο 2012, καθώς και στην βάση συζητήσεων με στελέχη της ΕΛΣΤΑΤ, και άλλους ειδικούς, αναφέρω τα εξής:

- (1) Οι οφειλές των δημόσιων νοσοκομείων προς τους προμηθευτές νοσοκομειακού υλικού τον Νοέμβριο 2010, που ανακοινώθηκε το έλλειμμα του 2009 από την ΕΛΣΤΑΤ και την Eurostat, ήταν 5,5-6 δισεκ. ευρώ που αφορούσαν μια σειρά ετών, 2005-μέρος του 2010.
- (2) Ιδιαίτερα κατά το 2009 και 2010 υπήρχαν στα Μέσα Ενημέρωσης καταγγελίες για διαφθορά στις συμφωνημένες δαπάνες νοσοκομειακού υλικού. Μάλιστα στις 7 Μαρτίου 2010, η Ελευθεροτυπία δημοσίευσε συμπεράσματα μεγάλης έρευνας από το Κέντρο Μελετών Υπηρεσιών Υγείας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας και με επικεφαλής τον καθηγητή Γ. Τούντα. Στην μελέτη αυτή, μεταξύ άλλων ευρημάτων διαφθοράς, είχε διαπιστωθεί ότι:
  - (α) ότι τα συσσωρευμένα χρέη προς τους προμηθευτές νοσοκομειακού υλικού ήταν 6,2 δισεκ. ευρώ,
  - (β) οι υπερτιμολογήσεις ήταν 500% και
  - (γ) η ετήσια αύξηση αγορών ορισμένων νοσοκομείων ήταν ίση με 3000%.

Οι καταγγελίες αυτές διαφθοράς απαιτούσαν ενδελεχή έρευνα από το Ελεγκτικό Συνέδριο προτού τα χρέη αυτά υιοθετηθούν από την ΕΛΣΤΑΤ ως νόμιμα για να ενταχθούν στο έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης. Επιπλέον, τα χρέη αυτά, σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Eurostat, δεν έπρεπε να καταχωρηθούν μόνο στο έτος 2009 διότι αφορούσαν πολλά προηγούμενα έτη, αλλά και για ένα λόγο παραπάνω, ότι δηλαδή από το έτος 2009 η χώρα μας, όπως και η λοιπή Ευρώπη, βρισκόταν σε περίοδο οξείας οικονομικής κρίσης και οιαδήποτε αδικαιολόγητη διόγκωση του ελλείμματος ήταν αυτοκτονική.

- (3) Από το ποσό των 6 δισεκ. ευρώ, μόνο τα 2,2 δισεκ. ευρώ φαίνεται να είχαν ελεγχθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο, ενώ τα υπόλοιπα 3,3 με 3,8 δισεκ ευρώ ευρίσκοντο υπό εξέταση για το αν ήταν νόμιμα ή όχι.
- (4) Ο κ. Παπακωνσταντίνου, στις 19 και 20 Οκτωβρίου 2009 στην σύσκεψη της ECOFIN στο Λουξεμβούργο και στις Βρυξέλλες, χωρίς να απαιτείται από οιονδήποτε Ευρωπαϊκό Κανονισμό, αναθεώρησε, υπερδιπλασιάζοντας, την πρόβλεψη του ελλείμματος 2009 στο 12,5% του ΑΕΠ, μέσα σε λίγες μέρες από τις 2 Οκτωβρίου 2009, που ο τότε Υπουργός Οικονομικών είχε επίσημα ανακοινώσει στην Eurostat ότι η πρόβλεψη ήταν 6%. Έτσι, όπως φαίνεται στα Πρακτικά της Εξεταστικής της Βουλής, στις 19-20 Οκτωβρίου 2009 ο κ. Παπακωνσταντίνου είχε ταυτόχρονα, τελείως παράτυπα και αυτοκτονικά, χρησιμοποιήσει τις ανεξέλεγκτες δημόσιες δαπάνες και είχε διογκώσει: πρώτον, την πρόβλεψη του ελλείμματος του 2009 με 3,8 δισεκ. ευρώ, και δεύτερον, το έλλειμμα του 2008 αναδρομικά με 2,5 δισεκ. ευρώ. μερίζοντας έτσι τα 6 δισεκ ευρώ του συσσωρευμένου νοσοκομειακού χρέους μεταξύ των ετών 2008 και 2009, χωρίς την έγκριση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το συνολικό ποσό.
- (5) Όταν τον Αύγουστο 2010 ανέλαβε η επταμελής ΕΛΣΤΑΤ, τα κονδύλια αυτά ΕΠΡΕΠΕ να διερευνηθούν ως προς την νομιμότητά τους, όσον αφορά τον ελληνικό νόμο (Ελεγκτικό Συνέδριο) και το ESA95 (όπως έχει αναφερθεί, δεν υπήρχε απαίτηση οιονδήποτε Ευρωπαϊκού Κανονισμού για ένταξη στο 2009 όλου του συσσωρευμένου, και μάλιστα μη-εγκεκριμένου ως νόμιμου, ποσού των 3,8 περίπου δισεκ ευρώ). Αντίθετα όμως, ο πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, κ. Γεωργίου, με την συμβολή της Eurostat, του ΔΝΤ και του κ. Παπακωνσταντίνου, εξουδετέρωσε πρώτα τα έξι μέλη του Συμβουλίου της ΕΛΣΤΑΤ και στην συνέχεια προχώρησε παράνομα στο έργο της διόγκωσης του ελλείμματος του 2009 και με τα νοσοκομειακά απλήρωτα κονδύλια.
- (6) Αναφέρω την απάντηση του Ευρωπαίου Επιτρόπου Αλγκίρντας Σεμέτα σε σχετική επερώτηση του ευρωβουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, κ. Χουντή, στην Ευρωβουλή, σύμφωνα με την δήλωση του κ. Χουντή:

[Στην απάντησή του ο κ. Σεμέτα, τονίζει ότι σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες «όλες οι ροές πρέπει να καταγράφονται στη βάση αυτοτελών χρήσεων» και επομένως και «οι κρατικές δαπάνες πρέπει, να καταγράφονται στη βάση αυτοτελών χρήσεων, όταν προκύπτει υποχρέωση πληρωμής από την παροχή εμπορεύματος ή υπηρεσίας και όχι κατά τη στιγμή του διακανονισμού».

Όσο για τον τρόπο με τον οποίο χειρίστηκε η ελληνική κυβέρνηση το θέμα, ο κ. Σεμέτα σημειώνει ότι «τα ελληνικά δημόσια νοσοκομεία συγκέντρωναν απλήρωτες υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές τους για μια μεγάλη χρονική περίοδο και οι σχετικές δαπάνες δεν είχαν καταγραφεί στον υπολογισμό του κρατικού ελλείμματος». Και συνεχίζει:

«Η κατ'αρχήν συμπερίληψη εκ μέρους της ελληνικής κυβέρνησης ολόκληρης της έκτασης των οφειλών στις προβλέψεις του ελλείμματος για το 2009 δεν έγινε με παρότρυνση της Επιτροπής», καταλήγει στην απάντησή του ο Ευρωπαίος Επίτροπος.]

7. Όπως φαίνεται στις ιδιόχειρες σημειώσεις μου στην σαρωμένη σελίδα 2 του άρθρου «[Η Αθέμιτη Διόγκωση του Ελλείμματος 2009 με τις ΔΕΚΟ](#)» οι νοσοκομειακές δαπάνες ήταν «ανοικτό θέμα» στις 3 Σεπτεμβρίου 2010. Το ερώτημα είναι: σε ποιες πηγές δεδομένων

βασίστηκε ο πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ για να εντάξει σχεδόν 4 δισεκ. ευρώ στο χρέος της ΓΚ; Τι είναι τα 4 δισεκ. ευρώ, «στραγάλια»;

Παράτυπη ένταξη στο 2009 αξίας SWAP 2001 ίσης με 5,4 δισεκ. ευρώ

Υπάρχει κατατεθειμένη στην Βουλή αλληλογραφία μεταξύ των κκ. Γεωργίου, Όλλι Ρεν (Επιτρόπου επί Οικονομικών Θεμάτων της ΕΕ και προϊσταμένου της Eurostat), Β. Ράντερμάχερ (Γενικού Διευθυντή της Eurostat) και του κ. Παπακωνσταντίνου, η οποία προσφέρει μαρτυρία σύμφωνα με την οποία το SWAP 2001 μπορούσε να μην έχει ενταχθεί στο δημόσιο χρέος, αν το ζήτημα είχε συζητηθεί στο Συμβούλιο της ΕΛΣΤΑΤ και είχε τύχει της κατάλληλης διαχείρισής του από ελληνικής πλευράς. Σημειώνεται ότι όταν συνάφθηκε το SWAP 2001 δεν υπήρχαν σχετικές προβλέψεις στο ESA95 για την υπαγωγή του στο χρέος της Γενικής Κυβέρνησης. Αντίθετα μάλιστα, το Εγχειρίδιο ESA95 έκδοσης 2002 προβλέπει ελάφρυνση του δημόσιου χρέους από SWAPS του τύπου currency που ήταν το SWAP 2001 της Ελλάδας. Εντούτοις, η αλληλογραφία που αναφέρω παραπάνω δείχνει την αναδρομική ένταξη δισεκατομμυρίων ευρώ στο Ελληνικό δημόσιο χρέος. Επειδή, όπως είπα, το SWAP 2001 αποσκοπούσε να ελαφρύνει το χρέος σύμφωνα με το ESA95, μπορεί να υποστηριχθεί ότι αν οι Ελληνικές Αρχές γνώριζαν τότε ότι το SWAP 2001 θα βάραινε το δημόσιο χρέος, ασφαλώς και δεν θα προέβαιναν στην σύναψή του. Παρακάτω αναφέρω επιλογή γεγονότων που στηρίζουν αφενός το συγκεκριμένο ύψος του SWAP που βάρυνε το χρέος και το έλλειμμα, και αφετέρου την ευθύνη του προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ που δέχτηκε ερήμην του Συμβουλίου αδιαπραγμάτευτες παρεμβάσεις από την Eurostat και τις Ελληνικές Αρχές που παραβίασαν τον Ν3832/2010 όσον αφορά την ανεξαρτησία της ΕΛΣΤΑΤ. Επιπλέον, ο πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ υποτίθεται ότι είναι ειδικός στα χρηματοπιστωτικά ζητήματα. Ποια ήταν η θέση του; Κανείς δεν γνωρίζει.

- (1) Από τις χειρόγραφες σημειώσεις μου κατά την συνεδρίαση του Συμβουλίου της ΕΛΣΤΑΤ στις 3-9-2010 [βλ. σαρωμένη σελίδα 2 άρθρου «Η Αθέμιτη Διόγκωση του Ελλείμματος 2009 λόγω ΔΕΚΟ» παραπάνω link] προκύπτει ότι για το 2009 εντάχθηκαν στο χρέος και συνεπώς στο έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης 5,4 δισεκ.ευρώ από το SWAP Goldman Sachs του 2001. Με το μέγεθος αυτό φαίνεται ότι συμφωνεί και ο κ. Γεωργίου στην κατάθεσή του στην Εξεταστική του Μαρτίου 2012 (Πρακτικά 6-3-2012, σελ. 23/4, Τσιλάλη, Χαλαζούλα, AG0306RG.doc, μέσον της σελίδας), όπου ο κ. Γεωργίου λέει ότι το SWAP 2001 αντιπροσώπευε 2,26% του ΑΕΠ. (Σημειώνω ότι ο πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ προτιμάει πάντα να μιλάει με ποσοστά διότι είναι μικρά νούμερα αποφεύγοντας έτσι να εκφραστεί σε δισεκατ. ευρώ που αντιστοιχούν τα ποσοστά στα οποία αναφέρεται.) Παίρνοντας υπ' όψιν ότι το ΑΕΠ πριν την αναθεώρησή του από τον ίδιο το 2011 ήταν 237,494 δισεκ.€ (EDP Apr.2010) και 235,035 δισεκ. € (EDP Nov.2010), συμπεραίνεται ότι η αξία του SWAP 2001 που εντάχθηκε στην Γενική Κυβέρνηση συμφωνεί με το μέγεθος των σημειώσεών μου, δηλαδή 5,4 δισεκ.€.
- (2) Από τις χειρόγραφες σημειώσεις μου στην σαρωμένη σελίδα που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, επίσης, φαίνεται ότι το SWAP 2001 ήταν το 2010 ίσο με 21 δισεκ. ευρώ, τα οποία επιμερίστηκαν στα έτη 2006-2009, (με εκ των υστέρων, 2008, ρύθμιση της Eurostat, η οποία χρησιμοποιήθηκε χωρίς ουσιαστικό Ελληνικό αντίλογο και

διογκώθηκε περαιτέρω το Ελληνικό δημόσιο χρέος). Στην ίδια σελίδα φαίνεται ότι υπήρχαν και 1,5 δισεκατ. ευρώ από άλλα μικρά SWAP.

- (3) Στις 25 Αυγούστου 2010 ο κ. Ράντερμαχερ έστειλε επιστολή στον κ. Γεωργίου, την οποία ο κ. Γεωργίου απέκρυψε από το Συμβούλιο αν και το Συμβούλιο τότε λειτουργούσε σχεδόν κανονικά. Η επιστολή αυτή είναι κατατεθειμένη στα Πρακτικά των συσκέψεων της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής για το θέμα της ΕΛΣΤΑΤ τον Σεπτέμβριο 2011. Σύμφωνα με την επιστολή αυτή του κ. Ράντερμαχερ την οποία επισυνάπτω στο τέλος αυτού του άρθρου¹, το Υπουργείο Οικονομικών έγραψε επιστολή με σχόλια για την αιτούμενη από την Eurostat ένταξη της αξίας του SWAP 2001 στην Γενική Κυβέρνηση. Φαίνεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών θεωρούσε ότι το SWAP 2001 δεν έπρεπε να βαρύνει το δημόσιο χρέος. Την επιστολή αυτή την έδωσε το Υπουργείο Οικονομικών στον κ. Γεωργίου για να την στείλει αυτός στον κ. Ράντερμαχερ, και ο κ. Ράντερμαχερ απαντά στον κ. Γεωργίου και του λέει ότι πράγματι δεν υπήρχαν ευρωπαϊκοί Κανονισμοί, αλλά ούτε το ESA95 προέβλεπε ένταξη του SWAP αυτού στην Γενική Κυβέρνηση. Όμως, συνεχίζει ο κ. Ράντερμαχερ, η Eurostat εισήγαγε «ερμηνευτική οδηγία» το 2008 σύμφωνα με την οποία ο ίδιος ο κ. Ράντερμαχερ πιστεύει ότι το SWAP 2001 πρέπει να βαρύνει το χρέος και συνεπώς το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης. Για ενίσχυση του ισχυρισμού του, ο κ. Ράντερμαχερ προβάλλει ότι οι Ελληνικές Αρχές δεν έφεραν αντίρρηση το 2008, και προσθέτει ότι αν και οι Ελληνικές Αρχές θα μπορούσαν να έχουν κάνει διαφορετικά βήματα προς όφελος της χώρας διότι δεν υπήρχε πρόβλεψη ότι το SWAP 2001 θα βάραινε το δημόσιο χρέος και έλλειμμα, εντούτοις η Eurostat δεν είχε ενημερωθεί. Συνεπώς ο κ. Ράντερμαχερ υπαγόρευσε στην ουσία στον κ. Γεωργίου να εντάξει 5,4 δισεκ.€ στο έλλειμμα του 2009.
- (4) Στην συνέχεια, στις 10 Σεπτεμβρίου 2010, ο κ. Γεωργίου κάλεσε τηλεδιάσκεψη για το θέμα, πάλι χωρίς να ενημερώσει το Συμβούλιο. Αυτό φαίνεται από τα συνοπτικά Πρακτικά που υπογράφει η κ. Ξενάκη, Διευθύντρια και στενή συνεργάτιδα του κ. Γεωργίου στην ΕΛΣΤΑΤ. Σύμφωνα με τα Πρακτικά αυτά, στην «μυστική» τηλεδιάσκεψη συμμετείχαν η κα Ξενάκη (Διευθύντρια Ερευνών στην ΕΛΣΤΑΤ) και δύο υπάλληλοι της ΕΛΣΤΑΤ (και οι τρεις, επιλεγμένοι από τον κ. Γεωργίου, μάλλον άσχετοι ακόμα και με την έννοια των SWAPS), ο κ. Στέλιος Μαραβελάκης από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, ο κ. Βασίλης Μαστροκάλος από τον ΟΔΔΗΧ (Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους) και η Eurostat με τους τέσσερις κκ Verrinder, Pantazidis, Ascoli, και Denis. Στα Πρακτικά αυτά φαίνεται ότι η υπόθεση του SWAP 2001 στερείται Ελληνικής διαπραγμάτευσης.
- (5) Στις 20 Σεπτεμβρίου 2010 και ενώ το Συμβούλιο συνεχίζει να είναι ενεργό, έχει μάλιστα έκτακτη σύσκεψη την ίδια μέρα, μένει ωστόσο ανημέρωτο πλήρως από τον κ. Γεωργίου για την επιστολή που του έστειλε την ίδια μέρα ο κ. Μαραβελάκης του ΓΛΚ (Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους), όπου τον ενημερώνει ότι το θέμα του SWAP 2001 εκκρεμεί και ότι χρειάζονται βοήθεια διότι η ερμηνευτική οδηγία του 2008 της Eurostat είναι «εξαιρετικά απλοϊκή».

---

¹ Μόνο η επιστολή αυτή επισυνάπτεται, η λοιπή αλληλογραφία στην οποία αναφέρομαι παρακάτω δεν επισυνάπτεται.

- (6) Στις 8 Οκτωβρίου 2010, ο κ. Ράντερμάχερ στέλνει επιστολή στον κ. Γεωργίου ότι το ΓΛΚ, η Eurostat και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συνεδρίασαν στις 28 Σεπτεμβρίου και του περιγράφει τα συμπεράσματα της ανάλυσης που έγινε από την Eurostat, δηλαδή το SWAP 2001 θα ενταχθεί στην Γενική Κυβέρνηση αναδρομικά και ας μην υπήρχαν οι σχετικές προβλέψεις του ESA95 όταν αυτό (SWAP 2001) υπογράφηκε. Και η επιστολή αυτή αποκρύφτηκε από το Συμβούλιο, η τελευταία συνεδρίαση του οποίου έλαβε χώρα την ίδια αυτή ημέρα της επιστολής του κ. Ράντερμάχερ.
- (7) Σημειώνεται ότι ένα μήνα αργότερα δημοσιεύτηκε το διογκωμένο έλλειμμα του 2009, έτσι ελαφρά τη καρδιά και με συνοπτικές διαδικασίες. Ο κ. Γεωργίου ευθύνεται τα μέγιστα διότι δεν μας ενημέρωσε για την σημαντική αυτή υπόθεση του SWAP 2001, αλλά, όπως φαίνεται, υποτάχθηκε στην Eurostat ερήμην του Συμβουλίου και χωρίς διαπραγμάτευση.
- (8) Ενημερωτικά, θα ήθελα να τονίσω το μέγεθος της βίας που έχει υποστεί ο έντιμος Έλληνας πολίτης ακόμα και μόνον από την σύναψη του SWAP Goldman Sachs 2001. Αν και οι ακριβείς λεπτομέρειες του SWAP αυτού έχουν κρατηθεί μυστικές, εντούτοις από επιστημονικά δημοσιεύματα, καθώς και από δημοσιεύματα του έγκυρου Διεθνούς Τύπου, μπορώ να πώ ότι το SWAP αυτό που έχει χαρακτηριστεί διεθνώς ως «extremely profitable» (υπερβολικά κερδοφόρο) για την Goldman Sachs, ήταν στην κυριολεξία αυτοκτονικό για την χώρα μας. Κάλυψε τότε ένα μικρό ποσοστό του δημοσίου ελλείμματος ως ποσοστού του ΑΕΠ, 2%, προκειμένου η χώρα μας να γίνει μέλος της ευρωζώνης, και σε απόλυτα μεγέθη η κάλυψη του δημοσίου ελλείμματος ήταν 1 δισεκατ. ευρώ.

Στις 5 Μαρτίου 2012, ο κ. Σ. Παπανικολάου, επικεφαλής του ΟΔΔΗΧ – Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους – από το 2005 μέχρι 2010, έδωσε συνέντευξη στο Διεθνές Πρακτορείο Ειδήσεων Bloomberg σχετικά με το SWAP 2001. Σύμφωνα με την συνέντευξη αυτή, όταν η κυβέρνηση Σημίτη υπέγραψε την συμφωνία του 2001 με την Goldman Sachs, η Ελληνική κυβέρνηση χρωστούσε στην Goldman Sachs 600 εκατ. ευρώ συν 2,8 δισεκατ. που δανείστηκε. Μέχρι το 2005, η τιμή της συναλλαγής που ήταν ένα πολύπλοκο χρηματιστηριακό παράγωγο, αυτό που είχε καλύψει το 2% του ελληνικού χρέους, εκτινάχτηκε στα 5,1 δισεκατ. ευρώ. Τον Μάρτιο 2012 το κόστος της συμφωνίας αυτής του 2001 ήταν 2,8 δισεκ. ευρώ (αρχικό δάνειο) συν 15 δισεκατ. ευρώ, σύμφωνα με το Bloomberg. Και σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, το κόστος αυτού του SWAP ήταν το 2010 ίσο με 21 δισεκ. ευρώ, όσα ενέταξε αναδρομικά και παράτυπα η ΕΛΣΤΑΤ, κατόπιν εισήγησης της Eurostat, στο δημόσιο χρέος των ετών 2006-2009. Σημειωτέον ότι σύμφωνα με τον κ. Gerald Corrigan, Διευθύνονται Σύμβουλο και Πρόεδρο της Goldman Sachs στις ΗΠΑ, και την κ. Fiona Laffan, εκπρόσωπο Τύπου της Goldman Sachs, η Eurostat γνώριζε τα πάντα σχετικά με την συναλλαγή αυτή του 2001. (Βλ. Risk Magazine, 22 February 2010 και Bloomberg, Businessweek, 5 March 2012, αντίστοιχα.)

Όπως έχω ήδη αναφέρει, το SWAP αυτό δεν έπρεπε να ενταχθεί στο δημόσιο χρέος σύμφωνα με το ESA95. Όμως η Eurostat εξέδωσε διαφορετική ρύθμιση το έτος 2008 και η ΕΛΣΤΑΤ δέχτηκε αυτή η ρύθμιση να εφαρμοστεί αναδρομικά στην χώρα μας. Συνεπώς, η ζημία του ελληνικού κράτους από την όλη συναλλαγή ζημίωσε τους Έλληνες πολλαπλώς, ΠΡΟΣΘΕΣΕ ΤΟ ΠΗΛΙΟ ΣΤΗΝ ΟΣΣΑ όπως λένε οι Εγγλέζοι:

- (1) Για δάνειο 2,8 δισεκ. ευρώ το 2001 πληρώνουμε στην Goldman Sachs 21 δισεκ. ευρώ μέχρι το 2037. Και δεν γνωρίζουμε αυτή τη στιγμή πόσα ακόμα θα πληρώσουμε διότι η τιμή της συναλλαγής του 2001 είναι αυξανόμενη. Το τραγικό αυτό λάθος ή ανικανότητα της κυβέρνησης Σημίτη ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΩΣΟΥΜΕ ΟΙ ΕΝΤΙΜΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ.
- (2) Διογκώνουμε το δημόσιο χρέος με 21 δισεκ. ευρώ από συναλλαγή του 2001 και η ΕΛΣΤΑΤ το αποδέχεται. Το Bloomberg μιλάει για άγνοια και ανικανότητα των Ελληνικών Αρχών. Φαίνεται ότι οι Ελληνικές κυβερνήσεις δεν μαθαίνουν από τα λάθη τους: Δέκα ολόκληρα χρόνια μετά το 2001, η άγνοια και η ανικανότητα συνδυασμένη με την αλαζονική έπαρση στελεχών και Συμβούλων κυριαρχεί στον Δημόσιο τομέα με τα καταστροφικά αποτελέσματα που συνεχίζουμε να ζούμε.

Επίδομα Αλληλεγγύης 1 δισεκατ. ευρώ και πρωτοφανής λιτότητα

Η νεοεκλεγείσα τον Οκτώβριο 2009 κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ προέβη στην παραπέρα διόγκωση του ελλείμματος του 2009 με την ψήφιση του νόμου 3808/10.12.2009 «Έκτακτη οικονομική ενίσχυση κοινωνικής αλληλεγγύης, έκτακτη εισφορά κοινωνικής ευθύνης των μεγάλων επιχειρήσεων και της μεγάλης ακίνητης περιουσίας και άλλες διατάξεις». Στην Αιτιολογική Έκθεση του σχετικού Σχεδίου Νόμου γράφεται «Με δεδομένη την εξόχως δύσκολη δημοσιονομική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η χώρα μας με το τεράστιο δημοσιονομικό έλλειμμα, που ανέρχεται στο ύψος του 12,7% του ΑΕΠ και το υπέρογκο δημόσιο χρέος...η οικονομική ενίσχυση που παρέχεται επιβάλλεται να είναι κατά το δυνατόν ουδέτερη δημοσιονομικά, να μην επιβαρύνει δηλαδή ακόμα περισσότερο τον ελλειμματικό Κρατικό Προϋπολογισμό.»

Αν πραγματικά το Υπουργείο Οικονομικών δεν επιθυμούσε την παραπέρα επιβάρυνση του δημοσίου ελλείμματος, δεν θα έφερνε προς ψήφιση το σχετικό νομοσχέδιο την στιγμή που το ίδιο το Υπουργείο χαρακτήριζε την χώρα «Τιτανικό», και μάλιστα τον Δεκέμβριο 2009, στο τέλος του έτους 2009 για το οποίο προέβλεπε γιγαντιαίο έλλειμμα. Η Έκθεση του ΓΛΚ υπ.αριθ. 181/36/2009, αναφέρει ότι η οικονομική ενίσχυση του νομοσχεδίου αυτού θα επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό με 1,068 δισεκ.€ τα οποία θα επιμεριστούν στα έτη 2009 και 2010. Συνεπώς, το δημόσιο χρέος επιβαρύνθηκε από αυτή την αχαρακτήριστη πράξη με 500 εκατομ.€ το έτος 2009.

26/8/2010 8:40:51

The Director General

Luxembourg, 25-08-2010
ESTAT/DG/WR/C3/LA/DB/mg (2010) 580717

Limited

Only for use by those in the European Institutions
and in Member State public services who need to
access this information. Not for publication.

Mr Andreas Georgiou
President
Hellenic Statistical Authority
Piraeus 46 & Eponiton street
185 10 Piraeus
Greece

Dear Mr Georgiou,

Thank you for forwarding the letter from the Ministry of Finance of the Hellenic Republic which provides comments on the necessary correction of Greek government debt due to the swap transactions with Goldman Sachs from 2001 onwards. I have taken note of the considerable delay for the Greek authorities to reply to Eurostat's letter of 11 June 2010, and would not expect such delays to occur in the future.

Eurostat takes note that the Greek authorities (§1) confirm the analysis of Eurostat relating to the 2001 swap transactions with Goldman Sachs. Notably it is underlined that the currency swaps and the interest rate swap (IRS) were part of a global arrangement, the IRS being used to spread the lump sum to be paid by Hellenic Republic as counterpart of the reduction of the debt, which may be assimilated, as mentioned on page 3, to a buyback of the notional Euro financed by the IRS.

The letter mentions (pages 1 and 3) that, at the time of the 2001 transactions, there was no guidance on swaps clarifying that such off-market swaps could have an impact on government debt. Eurostat would like to stress that no guidelines existed at the time which explicitly specified that off-market swaps were not counted towards debt. Eurostat notes however that the Greek authorities do not question the need for a correction, at least in 2001.

In §2 of the letter, it is said that the proposed correction in 2005 and 2008 is not based on an ESA95 rule and is an interpretation of the 2008 guidance note. Eurostat would like to recall that ESA95 does not explicitly cover all such operations. Eurostat agrees that the guidance note has not specifically covered the case of off-market swaps where no lump sum is paid at inception. However, Eurostat takes note that the Greek authorities fully endorse the view of Eurostat that the payment of a lump sum is not a required condition to record a loan component within an off-market swap.

Eurostat agrees with the comment of the letter, that its core argument is the fact that some of the revisions of the IRS contract from 2001 onwards lead to substantial changes in the swap, such as a noticeable increase in its maturity (15 years, then 18 years), a significant change in the notional amount involved and, finally, the substitution of a new counterparty. Under these conditions, Eurostat considers that there is liquidation of an existing financial instrument and the creation of a new one. This is in line with the recording in ESA95, notably

as regards the new counterpart, classified in another sector in national accounts (from Rest of the World to Resident financial corporations).

According to the examination by Eurostat of the documentation provided, such significant restructuring of the IRS took place in 2005 and 2008. On the contrary, the other frequent revisions or amendments (from 2001 to 2005) cover only the determination of the streams of interest and were part of the existing swap. It is only in the context of such more minor revisions that Eurostat stated that the aim was "possibly to keep quite constant the impact on government".

For Eurostat, where an off-market swap is significantly restructured, this must be treated as the termination of an existing swap and the initiation of a new swap. If the latter is also not at par at inception, a new loan component has to be determined. Eurostat is fully aware that this could result in a positive or negative effect on government debt as the loan component reflecting the liability to be redeemed through the streams of interest exchanged under the swap may result in either positive or negative effects.

In this respect, Eurostat does not consider that such significant restructuring is neutral in terms of market value of the swap, as stated in the letter. If the observed market value of the previous swap is taken into account at inception of the new swap in order to design the respective obligations of the parties, there is in fact a clear difference between a market value that could vary until the maturity and the definitive transformation of such value into an irreversible liability to be repaid through the regular flows that are deliberately structured in a new agreement.

It is not under Eurostat's responsibility and competence to judge whether such significant restructuring was an adequate strategy in the market conditions prevailing at the time it takes place. Similarly Eurostat cannot have any opinion on the best possible management of swap positions by debt managers due to its statistical methodological framework.

Eurostat is also not in a position to technically comment the reasons given on pages 3 and 4 for the restructuring in 2005, notably on the decision to transfer the swap to NBG (considered as "a better counterpart") and the consequences under the form of "merely a technical restructuring". Nor does Eurostat have an opinion on a possible alternative solution mentioned in the last § of page 3. Whilst the Greek authorities could have taken other steps if they had been aware of the impact on government deficit and debt, the fact remains that Eurostat was not informed of the 2001 swap transactions with GS until 2009. Eurostat is thus only in a position to apply the appropriate methodological rules on the basis of the effective transactions that were carried out.

As a conclusion, Eurostat has not found in the letter from the Greek Authorities substantive arguments which could lead it to review its opinion that the HR government debt should be corrected, in 2001, 2005 and 2008, as a consequence of the off-market IRS signed in 2001 with Goldman Sachs.

Yours sincerely,

Walter Radermacher

Marie BOHATA
Deputy Director General